

ELENA PETCU -

UN GHID PRIN LABIRINTUL PLIN DE TAINE AL DEVENIRII

să fie foarte puternic, încât să poată duce atâta dragoste din partea oamenilor. Simpla rostire a numelui doamnei Elena Petcu, zeci de ani profesoară de limba și literatura română în Otopeni, provoacă un cutremur emoțional în multe inimi de foști elevi.

Dascăl distins, caracter ferm, om al cetății, de-a lungul întregii sale cariere didactice, doamna profesoară Elena Petcu și-a imaginat și a înfăptuit lucruri deosebite. Cum „știința” pedagogiei nu este o îndeletnicire ușoară, harul și dragostea pentru copii au fost esențiale în cariera dânselui, iar succesul și împlinirea nu s-au lăsat prea mult așteptate.

Pentru mulți dintre elevii dânselui, doamna Elena Petcu a fost mai mult decât un profesor. A fost un mentor. S-a aplecat, cu căldură și răbdare, asupra fiecărui dintre ei, dăruindu-le mereu picătura binefăcătoare a cunoașterii. Sub semnul înțelepciunii și al iubirii, i-a învățat, cu sfială, lumea frumuseților adevărate și trainice, stându-le de veghe cât mai aproape, purtându-i prin labirintul plin de taine al devenirii.

Datorită doamnei profesoare Elena Petcu, mulți elevi au acostat în primăveri mai înflorite, în verile jocurilor nesfârșite, în toamnele cu fructele făgăduite generos și în iernile fulgerate de scânteierea zăpezilor dintâi, devenind aură de lumină și putere.

M - a mîntrebăt întotdeauna cum se simte un om al cărui har dumnezeiesc a imprimat sufletele multor generații de elevi. Mi-am imaginat că trebuie

Distinsa doamnă profesoară Elena Petcu, cu amabilitatea-i proverbială, a răspuns întrebărilor revistei InfoOtopeni.

Revista InfoOtopeni: Ce ne puteți spune, stimată doamnă profesoară Elena Petcu, despre familia în care v-ați născut?

Elena Petcu: „M-am născut într-o familie modestă. Eram singurul copil la părinți. Părinții mei erau agricultori. Otopenarii erau lăptari în București, creșteau animale și vindeau laptele în Capitală. Părinții mei vindeau lapte la București. Aveau câteva pogoane de pământ, nu mult. La colectivizare, au fost obligați să îl dea statului.”

Revista InfoOtopeni: Unde ati făcut primele clase?

Elena Petcu: „Am făcut școala primară aici, în Otopeni, unde acum funcționează grădinița. În Otopeni, atunci, nu era gimnaziu. Obligatorii erau doar patru clase. Cine dorea să continue, trebuia să plătească. După patru ani de școală primară, din generația mea, doar câțiva copii (cred că doi) au reușit să meargă mai departe. Nu existau multe posibilități de a te duce la București.”

Revista InfoOtopeni: Ce vă amintiți de doamna dumneavoastră învățătoare?

Elena Petcu: „Se numea Secanu Constanța. Era bună, blândă, preocupată și de gospodăria dânselui. Nu era otopenară, era venită de undeva, nu știa de unde, cu soțul, care era tot învățător. Dânsul a plecat în război, pe front, dar a supraviețuit. Doamna învățătoare a plecat, apoi, în București, prin 1952.”

Revista InfoOtopeni: Ce a urmat după terminarea ciclului primar?

Elena Petcu: „M-a luat odată mămica cu ea la târg, cu laptele, să o ajut puțin. O doamnă care cumpăra lapte de la mama mea, doamna Stănică, profesoară de geografie, nu mai trăiește acum, i-a spus mamei mele: <<Lăptăreaso, știi ceva? Fata se trage la școală! Hai să ţi-o duc la o școală. Acolo, la Otopeni, nu are ce face!>>.

S-a ocupat de mine, m-a înscris la școala din comuna Măgurele, județul Ilfov. Acolo era o școală de viitori învățători, se numea Școala Normală <<Ion Otetelesanu>>. Am făcut, la Măgurele, gimnaziul (clasele a 5-a, a 6-a și a 7-a). M-am trezit între copii de învățători, de preoți. Am stat la internatul școlii. Școala aceasta era numai pentru fete. Eram patruzeci de fete într-un dormitor. La Măgurele era locul unde se întâlniseră Eminescu și Slavici, erau acolo un parc și un lac foarte frumos, pe care m-am dus să le revăd după ani, când eram profesoară. Școala nu era gratis, plăteam taxe de studiu, dar nu foarte mari, mai mult simbolice, dar părinții mei aduceau și saci cu alimente pentru hrana zilnică. Părinții mei au depus eforturi mari ca să mă poată întreține acolo.”

Revista InfoOtopeni: Cum a fost la Școala Normală din Măgurele? Cum erau profesorii?

Elena Petcu: „Școala a durat trei ani, până în anul 1948, când comuniștii au adoptat o reformă a învățământului. Profesorii veneau din București, erau aduși cu un microbuz. Nouă, elevelor, ne plăcea să-i vedem cum coborau din mașină, le admiram hainele elegante și distincția. Erau profesori bine pregătiți profesional, dar nu erau indulgenți. Doamna Stănică, soție de general din Armata Regală, care m-a adus pe mine la școală, nefiind mulțumită de cum am răspuns la o întrebare, mi-a zis: <<Lenuțo, când ți-oi da o palmă...>>; nu m-a bătut, dar o știam de frică, o respectam foarte mult.

Era ordine, disciplină. Nu aveam voie să ieşim afară din școală deloc, doar când veneau părinții, discutam cu dânsii într-o încăpere separată. Mergeam doar la biserică, la slujbă. Când începea vacanța, veneau părinții și ne luau acasă. De la Măgurele la București nu exista un mijloc de transport în comun, veneam pe jos.”

Revista InfoOtopeni: Ce s-a întâmplat cu dumneavastră după desființarea școlii de la Măgurele?

Elena Petcu: „După reforma învățământului din 1948, s-a desființat școala, acolo s-a făcut altceva. Unele eleve au fost mutate în București, doar după ce

au trecut un examen foarte dur. Cele care au promovat acel examen, printre care și eu, au fost repartizate în București. Toate fetele de chiaburi (țărani înstăriți, considerați dușmani ai regimului comunist) au fost eliminate. În București, am fost repartizată la Școala Pedagogică Nr. 2, lângă Grădina Cișmigiu. Pe vremuri, se numea Școala <<Carmen Sylva>>. Atunci aveam 14 ani. Am început o nouă etapă, de patru ani, până la vîrsta de 18 ani. În București, am stat tot la internat. Ultimii doi ani școlari i-am făcut într-unul. Directoare era doamna Matei, o reprezentantă de frunte a învățământului din Bucureștiul de atunci. La școala din București, nu am mai plătit taxă de studii, ne-au dat uniforme și am primit și o bursă.”

Revista InfoOtopeni: Știm că după absolvirea școlii din București vi s-a oferit posibilitatea de a studia în străinătate.

Elena Petcu: „În timpul ultimului an, la Școala Pedagogică din București, s-a creat o clasă nouă de învățători și instructori de pionieri. Era o nouă generație de învățători comuniști. Am fost selectată să merg la studii în URSS. Părinții mei nu au fost de acord, au spus că sunt unicul lor copil și că le este frică să mă lase, deși eu mi-aș fi dorit. Tatăl meu a fost soldat în Al Doilea Război Mondial, luptase în URSS și în Ungaria. Nu a fost prizonier. Dar știind ce era în URSS, s-a opus plecării mele. Faptul că nu am plecat în URSS m-a încurcat puțin, pentru că nu am mai prins repartiție. Doamna Matei, directoarea, m-a mustrat că nu am plecat. Până la urmă, am primit repartiție la o școală în centrul Bucureștiului, care aparținea sectorului Lenin. Am renunțat la acest post, făcând schimb cu o fostă colegă care fusese repartizată în Otopeni. Otopeniul, din punct de vedere administrativ, aparținea de un sector din București, numit sectorul Stalin. Așadar, am venit la școala din Otopeni în anul 1952.”

Revista InfoOtopeni: Cum a fost debutul dumneavastră didactic la Otopeni, chiar în localitatea natală?

Elena Petcu: „Eram învățătoare-instructor de pionieri. În Otopeni, era o școală cu clasele I-VII. Atunci era director doamna

Zaharescu Elena. În vremurile acelea, se punea foarte mult accent pe învățământul politic. Ca instructor de pionieri, nu predam efectiv la catedră, făceam doar activități educative, programe artistice, colaboram cu profesorii de limba și literatura română, istorie, muzică, educație fizică. Participam la concursuri, unde am luat multe premii."

Revista InfoOtopeni: Între timp, ați dat admitere la facultate.

Elena Petcu: „Da, nu eram suficient de mulțumită ca învățătoare, îmi doream să studiez limba română. Am devenit studentă în anul 1956, la Universitatea București, Facultatea de Litere, specializarea română-istorie. Deoarece aveam și serviciu, am urmat cursurile la forma de învățământ fără frecvență. În anul 1960 am obținut licență. Am avut ca profesori mari personalități, cum ar fi Zoe Dumitrescu Bușulenga, George Călinescu, Nicolae Ciachir, Dumitru Micu (care mi-a coordonat lucrarea de licență).”

Revista InfoOtopeni: Așadar, ați obținut licență. Vi s-a schimbat încadrarea?

Elena Petcu: „Da, am devenit profesoară de limba și literatura română și istorie. Mi-am susținut toate gradele didactice. Cel mai înalt, gradul didactic I, se obținea prin concurs, nu îl putea lua oricine. Am întâmpinat greutăți, din considerente politice. Comuniștii doreau să mă împiedice să obțin gradul didactic I, au inventat că un unchi de-al meu ar fi fost legionar. În realitate, nu era aşa, făcuse politică țărănistă sau liberală, dar nu fusese membru al Mișcării Legionare. La inspecția de gradul I, mi s-a reproșat că nu am politicat un proverb, „nu strica orzul pe gâște”. În concepția comuniștilor, gâștele trebuiau asociate cu burghezii, care, conform ideologiei de atunci, ar fi acumulat, necinstit, avereia poporului.”

Revista InfoOtopeni: În decursul îndelungatei cariere didactice, ați ocupat vreo funcție de conducere?

Elena Petcu: „Nu, nu am vrut, deși mi s-a propus. Am pretextat că nu am veleități, că nu sunt făcută pentru o funcție. Soțul meu, profesorul Gheorghe Petcu, a fost, însă, director al școlii din Otopeni mulți ani.”

Revista InfoOtopeni: Pentru mulți dintre

elevii dumneavoastră ați fost un exemplu. Unii dintre ei au urmat o carieră didactică.

Elena Petcu: „Da, îmi amintesc cu drag de fiecare dintre ei: regretata Ioana-Lumină Ungureanu (profesoară de limba și literatura română și director adjunct al liceului), Elena Niculae (profesoară de limba și literatura română), Dima Vasilica (profesoară de limba și literatura română), Dima Vasilica Mărioara (învățătoare), Radu Dima (preot), Diaconescu-Cernica Simona (profesoară de geografie). În perioada în care am fost profesoară la școala din Otopeni, era elevă și Viorica Hera, actualul director al liceului. Deși nu mi-a fost elevă, am lucrat cu ea la pregătirea serbărilor pionierești, la cercurile literare, la olimpiade, unde a avut prilejul să se afirme, să-și dovedească calitățile de lider. Era hotărâtă și perseverentă, de aceea îi spuneam că e <<trup din trupul zdravăn al neamului românesc>>.”

Revista InfoOtopeni: Când v-ați pensionat?

Elena Petcu: „În anul 1991, dar am mai continuat activitatea didactică încă 14 ani, ca profesor asociat.”

Revista InfoOtopeni: Ce contează cel mai mult în munca cu elevii? Cum trebuie să fie un profesor autentic?

Elena Petcu: „Să iubească elevii, să se apropie de ei, să-i încurajeze, chiar dacă mai greșesc.”

Revista InfoOtopeni: Cum trebuie să își amintească foștii elevi de dumneavastră?

Elena Petcu: „Că am fost un dascăl exigent când trebuia, că le-am predat cu multă pasiune. Făceam totul cu pasiune, cu drag, cu sacrificii. Eram mulțumită de satisfacțiile lor, de rezultatele lor. Cu elevii mei am obținut multe premii la concursurile și olimpiadele școlare.”

Revista InfoOtopeni: Vă mai amintiți de elevii de la începutul carierei dumneavastră?

Elena Petcu: „Da. De exemplu, elevul George Petruș, unicul copil al profesorului Ioan Petruș, al cărui nume îl poartă astăzi liceul din Otopeni. Soția domnului Ioan Petruș era învățătoare și a dorit ca fiul ei, George, să fie elevul meu. I-am fost și învățătoare lui George Petruș, și profesoară,

temp de 8 ani. Acum, George Petruș este stabilit în Canada.”

Revista InfoOtopeni: Ce ne puteți spune despre familia profesorului Ioan Petruș?

Elena Petcu: „A fost un profesor erudit. Îmi amintesc că le explica copiilor chiar și originea numelui pe care îl poartă. Pe mine m-a îndrumat foarte mult familia Petruș, a fost un sprijin important. Doamna Ancuța Petruș, soția domnului Ioan Petruș, a lucrat și la școala din Otopeni, ca învățătoare, dar și la Primărie; a fost viceprimar. Regretata Ioana-Lumină Ungureanu a făcut toate demersurile, astfel încât numele școlii din Otopeni îi poartă astăzi numele profesorului Ioan Petruș. Dânsul a mai predat și după revoluția din 1989, dar nu mult. Profesorul Ioan Petruș era un bun coleg. Era foarte iubit de elevi. Îmi amintesc că pe băiatul meu, Cătălin Petcu, l-a chemat să îi predea lecții particulare de limba latină; dorea să se facă util, să fie în folosul oamenilor.”

Revista InfoOtopeni: V-a fost elev și domnul primar al orașului Otopeni.

Elena Petcu: „A fost elevul meu și domnul primar Gheorghe Silviu Constantin. Cu dânsul am fost, ulterior, și colegă, căci a predat la liceul din Otopeni desenul tehnic. Ca elev, Gheorghe Silviu Constantin era adorabil. Îl puneam să joace în piesele de teatru. Eu am făcut și cursuri de teatru, ca să îi pot învăța pe elevi cum să joace. Îmi amintesc că l-am pus să joace personajul principal din <<Motanul încălțat>> sau pe Ionică din <<Amintiri din copilărie>> de Ion Creangă. Avea talent actoricesc și îi plăcea să studieze limba și literatura română. Cu trupa de teatru de amatori, am luat și premii. Odată, mi-a înmânat premiul cunoscuta actriță Tanță Cocea.”

Revista InfoOtopeni: Ca profesoară, cum reușeați să captați atenția elevilor?

Elena Petcu: „Cred că eram o bună povestitoare. Dacă elevii se poticneau, mă opream și le mai povesteam din viața unui scriitor. Uneori, îi puneam să se relaxeze cerându-le să îmi povestească ei câte ceva. Am folosit și teatrul ca metodă didactică.”

Revista InfoOtopeni: Aveți vreun regret legat de cariera didactică?

Elena Petcu: „Da, că am mai irosit niște ani, niște timpi cu muncile extrașcolare politizate. Chiar dacă am făcut și activități din sfera politică, în anii regimului comunist, le mai <<împingeam>> către latura artistică. Atunci, fiecare cadru didactic avea ca normă câte un număr de case, unde locuiau oameni care nu știau să scrie și să citească. Cadrele didactice aveau obligația să meargă la aceștia pentru a-i învăța să scrie, deși ei erau adulți, unii chiar vârstnici. Această politică de alfabetizare, impusă de către regimul comunist, nu a fost eficientă, nimeni nu învăța, deși noi raportam oficial că ei și-au însușit noțiunile elementare. Unii dintre ei nu ne primeau, erau agresivi. Alții erau îngăduitori pentru că eram de-a lor, din Otopeni.”

Revista InfoOtopeni: Dumneavoastră ați fost contemporană și cu procesul de colectivizare a agriculturii. Ce vă amintiți?

Elena Petcu: „Colectivizarea a fost îngrozitoare. Am fost obligată să ajut la acest proces. A trebuit să îi conving chiar pe părinții mei să își dea pământul statului, pentru a fi muncit în comun. Dânsii, la început reticenți, au sfârșit prin a fi convinși. Aveau 4 pogoane. Dacă nu doreau să își dea pământul de bună voie, până la urmă tot ar fi fost forțați să facă asta. După colectivizare, părinții mei au lucrat la CAP (Cooperativa Agricolă de Producție). Tatăl meu, Dumitru, a trăit 72 de ani, iar mama mea, Maria, 84 de ani. S-au bucurat de mine, de cariera mea, eram fleblețea lor. S-au bucurat și de fiul meu, Cătălin, pe care îl considerau urmaș.”

Revista InfoOtopeni: La școala din Otopeni ați fost și bibliotecară.

Elena Petcu: „Da. Am făcut și o școală de bibliotecari. Am fost în paralel și profesoară, și bibliotecară. Mi-au plăcut mult cărțile.”

Revista InfoOtopeni: Ne-ați vorbit despre satisfacțiile profesionale. În planul familial cum a fost?

Elena Petcu: „Sunt o soție, o mamă, o soacra și o bunică împlinită. Împreună cu soțul meu, Gheorghe Petcu, am împlinit 65 de ani de căsătorie. Am un sigur copil, Cătălin Petcu, este inginer, a absolvit Universitatea Politehnica din București. De la fiul meu, am

o nepoată, Ioana, care lucrează la Bruxelles, și de care sunt foarte mândră. Nora mea, Cornelia Petcu, este mai mult decât copilul nostru. Ne-a urmat în cariera didactică, iar acest lucru este o satisfacție. Este profesoară de educație fizică și sport."

Revista InfoOtopeni: Care este legătura dumneavoastră cu divinitatea?

Elena Petcu: „Sunt o femeie credincioasă. Nu sunt habotnică. Înainte de 1989 au fost multe opreliști din punct de vedere religios. Acum mă bucur că cel mai apropiat drum îmi este cel al bisericii. Celealte s-au împuținat, deși pașii mi se opresc, deseori, în fața Liceului Teoretic <<Ioan Petruș>>, unde am slujit, cu dragoste și pasiune, învățământul românesc peste 50 de ani.”

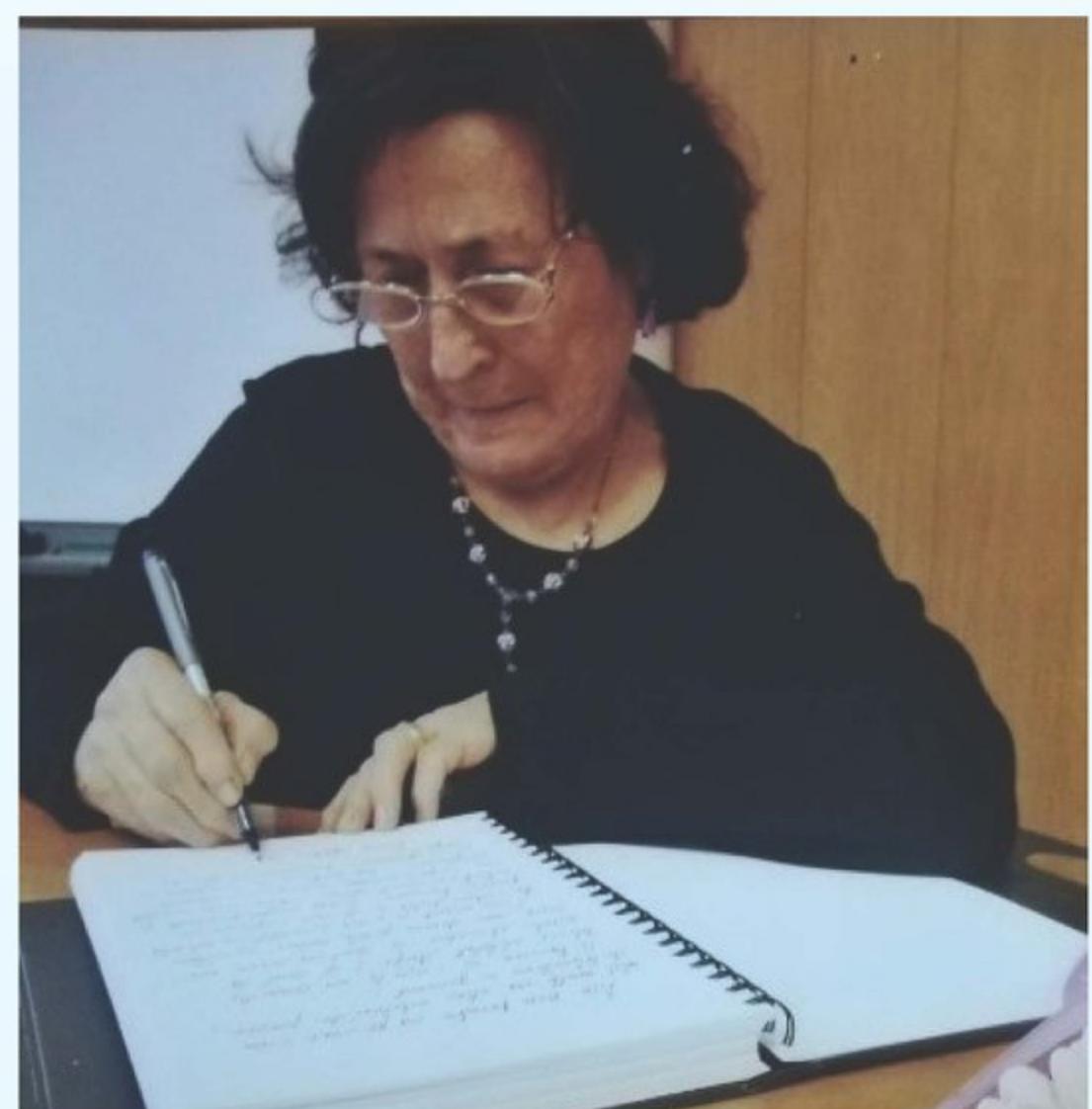
Revista InfoOtopeni: Doamnă profesoară Elena Petcu, i-ati învățat pe elevii dumneavoastră multe poezii. Dumneavoastră, care poezie vă este cea mai dragă?

Elena Petcu: „Mi-a plăcut foarte mult poezia marelui Eminescu. E greu de ales un vers. Unele ar fi pentru o etapă a vieții, altele pentru prezent. Sunt într-o dilemă. Primul vers la care mă gândesc ar fi o întreagă strofă din poezia <<Criticilor mei>>: << Critici voi, cu flori deșarte/Care roade n-ați adus/E ușor a scrie versuri/Când nimic nu ai de spus.>>

Al doilea vers aparține poeziei <<Odă(în metru antic)>>: <<Nu credeam să-nvăț a muri vreodata>>. Mă frământă și mă deprimă, în același timp, ca pe oricare muritor, dar este o etapă a vieții peste care nu se poate trece. Mă gândesc și la <<mitul mioritic>> și privesc cu seninătate viața ce va să vină.”

Revista InfoOtopeni: Care este mesajul dumneavoastră pentru Tânără generație?

Elena Petcu: „Pentru Tânără generație și pentru toți slujitorii Liceului Teoretic <<Ioan Petruș>>, pe care îi port în suflet, mesajul aş dori să fie unul înălțător: Nimic fără muncă, fără voință, creativitate. Fiți alături de fiecare dintre elevii noștri, la întrebările, la curiozitățile lor. Numai astfel puteți rămâne în sertărașul lor cu amintiri. Sufletul să fie liantul călăuzitor.”

Interviu realizat de revista InfoOtopeni
Foto: arhiva personală a doamnei profesoare Elena Petcu